

KOMUNIKAT PRASOWY nr 59/26

Luksemburg, 21 kwietnia 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-769/22 | Komisja/Węgry (Wartości Unii)

Wartości Unii: przyjmując ustawę stygmatyzującą i marginalizującą osoby LGBTI+, Węgry naruszyły prawo Unii

Trybunał stwierdził w szczególności, po raz pierwszy w sprawie przeciwko państwu członkowskiemu, naruszenie art. 2 TUE, wymieniającego wartości, na których opiera się Unia Europejska

Przez „ustawę nr LXXIX z 2021 r. o przyjęciu surowszych środków wobec sprawców przestępstw pedofilii oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ochrony dzieci” Węgry zmieniły szereg krajowych aktów prawnych w celu ochrony małoletnich. Zasadniczo zmiany te zakazują lub ograniczają dostęp do treści, zwłaszcza w dziedzinie audiowizualnej lub reklamy, promujących lub prezentujących odejście od tożsamości odpowiadającej płci przypisanej przy urodzeniu, zmianę płci lub homoseksualizm. W następstwie wniesionej przez Komisję Europejską skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że Węgry naruszyły prawo Unii na kilku różnych szczeblach: na poziomie prawa pierwotnego i wtórnego dotyczącego usług na rynku wewnętrznym, Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 2 TUE oraz ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO).

Węgry dokonały, w drodze „ustawy nr LXXIX z 2021 r. o przyjęciu surowszych środków wobec sprawców przestępstw pedofilii oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ochrony dzieci” (zwanej dalej „ustawą zmieniającą”), szeregu zmian w swoim prawie krajowym. Chociaż zmiany te mają zdaniem tego państwa członkowskiego na celu ochronę małoletnich, wiele z nich skutkuje w istocie zakazem lub ograniczeniem dostępu do treści, których kluczowym elementem jest prezentowanie lub promowanie odejścia od tożsamości odpowiadającej płci przypisanej przy urodzeniu, zmiany płci lub homoseksualizmu.

Komisja Europejska wniosła przeciwko Węgom do Trybunału Sprawiedliwości skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z przyjęciem ustawy zmieniającej. Wniosła do Trybunału o stwierdzenie naruszenia prawa pierwotnego i wtórnego Unii dotyczącego usług na rynku wewnętrznym¹, pewnej liczby praw gwarantowanych przez Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (zwaną dalej „Kartą”), art. 2 TUE² oraz ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO)³.

Trybunał, obradujący w pełnym składzie, uznał, że skarga jest zasadna w odniesieniu do wszystkich podniesionych zarzutów.

Po pierwsze, **zmiany te naruszają swobodę świadczenia i korzystania z usług**, ustanowioną w prawie pierwotnym Unii oraz w różnych przepisach dyrektywy o handlu elektronicznym, dyrektywy o usługach oraz dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych. W pierwszej kolejności Trybunał zauważył, że owe zmiany ograniczają dostawcom usług medialnych lub innym usługodawcom możliwość opracowywania i rozpowszechniania treści, których kluczowym elementem jest zasadniczo prezentowanie lub promowanie odejścia od tożsamości odpowiadającej płci przypisanej przy urodzeniu, zmiany płci i homoseksualizmu. Zmiany te pociągają zatem za sobą **ograniczenia tej swobody**. Trybunał potwierdził następnie przewidzianą w prawie Unii możliwość uzasadnienia takich ograniczeń działaniem na rzecz najlepszego interesu dziecka lub też koniecznością zachowania prawa rodziców do zapewnienia wychowania i nauczania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi, filozoficznymi i pedagogicznymi, które są zagwarantowane w Karcie⁴. Trybunał podkreślił w szczególności **marginę swobody, jakim w braku przepisów harmonizujących na szczeblu Unii**

Europejskiej dysponują państwa członkowskie przy definiowaniu, które treści, w szczególności audiowizualne, mogą zaszkodzić fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich.

Niemniej Trybunał orzekł, że z tego marginesu swobody należy korzystać z poszanowaniem Karty, a w szczególności gwarantowanego w jej art. 21 ust. 1 **zakazu dyskryminacji ze względu na płeć i orientację seksualną**. W niniejszej sprawie Trybunał stwierdził, że nie dochowano tego wymogu. Aspekty ustawy zmieniającej oparte na kryterium prezentowania lub promowania odejścia od tożsamości odpowiadającej płci przypisanej przy urodzeniu, zmiany płci lub homoseksualizmu opierają się bowiem na założeniu, że każde prezentowanie lub promowanie tego rodzaju, niezależnie od ich konkretnej treści, może naruszać najlepszy interes dziecka. **Takie podejście ujawnia tymczasem preferencję dla niektórych tożsamości płciowych i orientacji seksualnych na niekorzyść innych, które w konsekwencji są stygmatyzowane, co nie jest do pogodzenia z wymogami wynikającymi w społeczeństwie opartym na pluralizmie z zakazu dyskryminacji ze względu na płeć i orientację seksualną**. W obliczu takiego naruszenia istoty tego zakazu przedmiotowe ograniczenia nie wydają się w żadnym wypadku uzasadnione, w szczególności celem w postaci działania na rzecz najlepszego interesu dziecka. Trybunał wyjaśnił, że małoletni mogą być odpowiednio chronieni przed audycjami nieodpowiednimi dla ich wieku bez ustanawiania dyskryminacji bezpośredniej ze względu na płeć i orientację seksualną, takiej jak ta wynikająca z omawianych zmian.

Po drugie, **wspomniane zmiany stanowią szczególnie poważną ingerencję w szereg praw podstawowych chronionych na mocy Karty, obejmujących mianowicie zakaz dyskryminacji ze względu na płeć i orientację seksualną, poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego⁵ oraz wolność wypowiedzi i informacji⁶.**

W szczególności rozpatrywane **ustawodawstwo węgierskie stygmatyzuje i marginalizuje osoby niecisplciowe**, w tym transpłciowe, lub nieheteroseksualne, jako szkodliwe dla fizycznego, psychicznego i moralnego rozwoju małoletnich wyłącznie ze względu na ich tożsamość płciową lub orientację seksualną. Tytuł ustawy zmieniającej **łączy takie osoby z przestępstwami pedofilii**, co może wzmocnić tę stygmatyzację i wywołać wobec nich niezawistne zachowania.

W tych okolicznościach ingerencje, o których mowa, naruszają istotę wyżej wymienionych praw podstawowych i nie mogą być uzasadnione celami podnoszonymi przez Węgry, a mianowicie działaniem na rzecz najlepszego interesu dziecka czy też prawem rodziców do zapewnienia wychowania i nauczania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi, filozoficznymi i pedagogicznymi.

Trybunał stwierdził również, że Węgry naruszyły w niniejszym wypadku **prawo do godności ludzkiej⁷**. Wynika to z faktu, że kwestionowane przez Komisję aspekty ustawy zmieniającej **traktują grupę osób**, która stanowi integralną część społeczeństwa opartego na pluralizmie, **jako zagrożenie dla społeczeństwa**, zasługujące na szczególne traktowanie pod względem prawnym jedynie z powodu tożsamości płciowej lub orientacji seksualnej tych osób. Stygmatyzujący i obraźliwy charakter ustawy zmieniającej prowadzi do wywołania, utrzymania lub wzmocnienia ich „niewidzialności” społecznej, co narusza godność tych osób.

Po trzecie, **Trybunał po raz pierwszy stwierdził odrębne naruszenie art. 2 TUE, który określa wartości, na których opiera się Unia i które są wspólne wszystkim państwom członkowskim**. Aspekty ustawy zmieniającej odnoszące się do treści prezentujących lub promujących odejście od tożsamości odpowiadającej płci przypisanej przy urodzeniu, zmianę płci lub homoseksualizm stanowią bowiem skoordynowany zbiór środków dyskryminacyjnych, które **w sposób oczywisty i szczególnie poważny naruszają** prawa osób niecisplciowych, w tym transpłciowych, lub nieheteroseksualnych, a także wartości poszanowania godności ludzkiej, równości i poszanowania praw człowieka, obejmujących także prawa osób należących do mniejszości.

W konsekwencji **ustawa ta stoi w sprzeczności z samą tożsamością Unii jako wspólnego porządku prawnego w społeczeństwie opartym na pluralizmie**. Węgry nie mogą skutecznie powoływać się na swoją tożsamość narodową w celu uzasadnienia przyjęcia ustawy naruszającej wyżej wymienione wartości.

Po czwarte, Trybunał stwierdził, że **rozpatrywane węgierskie przepisy naruszają RODO oraz prawo do ochrony danych zagwarantowane w Karcie** w zakresie, w jakim zmieniono ustawę o rejestrze karnym, chcąc rozszerzyć dostęp do zawartych w rejestrze karnym informacji dotyczących osób, które popełniły przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę dzieci. Chociaż taki dostęp może okazać się uzasadniony w pewnych okolicznościach, Trybunał

stwierdził w istocie, że ustawodawstwo węgierskie nie określa z wystarczającą dokładnością ani osób upoważnionych do dostępu do danych z rejestrów karnych, ani materialnych warunków dostępu niezbędnych do zapewnienia odpowiednich zabezpieczeń praw i wolności osób, których dane dotyczą.

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego jest kierowana przez Komisję lub inne państwo członkowskie przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się nałożenia kar pieniężnych. W przypadku niepoinformowania Komisji o krajowych środkach transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Mianowicie art. 56 TFUE oraz następujących aktów prawa wtórnego Unii: [dyrektywy 2000/31/WE](#) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym), [dyrektywy 2006/123/WE](#) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym, [dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE](#) z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych).

² Artykuł 2 TUE stanowi: „Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn”.

³ [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2016/679](#) z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

⁴ Zobacz, odpowiednio, art. 24 ust. 2 Karty oraz art. 14 ust. 3 Karty.

⁵ Artykuł 7 Karty.

⁶ Artykuł 11 Karty.

⁷ Artykuł 1 Karty.